

Kerstin Alquist
Trafikplanering
08-508 260 77
kerstin.alquist@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-03-14

Trafikkontorets uppdrag i arbetet med dubbdäck och luftkvalitet. Avrapportering och uppdaterad inriktning samt "Skatt på dubbdäck", svar på skrivelse från Malte Sigemalm (S). "Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften", svar på skrivelse från Kajsa Stenfelt (V).

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på följande skrivelser: "Skatt på dubbdäck" från Malte Sigemalm (S) och "Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften" från Kajsa Stenfelt och Tobias Johansson (V).
2. Nämnden godkänner att det fortsatta arbetet sker i enlighet med kontorets remissvar på åtgärdsprogrammet för luft och därmed anses tidigare uppdrag rörande dubbdäck och luftkvalitet inaktuella.
3. Nämnden översänder ärendet för kännedom till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Mattias Lundgren
Avdelningschef

Bilaga 1: Åtgärdsprogram för att nå miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid och PM10 i Stockholms län. Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län.

Bilaga 2: Skatt på dubbdäck

Bilaga 3: Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften.

Anton Västberg
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har under 2000-talet arbetat med att undersöka hur andelen dubbdäck kan begränsas i Stockholm för att uppfylla luftkvalitetsnormen för PM10. Den lösning kontoret förordar är att införa ett avgiftssystem för att reglera dubbdäcksanvändningen. Denna och de andra åtgärder trafikkontoret tycker är lämpliga för att förbättra Stockholmsluften återfinns i det gemensamma remissvar kontoret, SLK och miljöförvaltningen skrev som svar på länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för luft som antogs av trafik- och renhållningsnämnden den 18 oktober 2012.

Under åren som kontoret arbetat med luftkvalitetsfrågan och begränsningar av dubbdäcksanvändningen har kontoret fått flera olika uppdrag som berör detta. Då trafikkontoret idag driver frågan om att få införa dubbdäcksavgifter och arbetet nu ska följa remissvaret om åtgärdsprogrammet anser kontoret att dessa nu blivit inaktuella. Trafikkontoret vill därför att nämnden godkänner denna inriktning på kontorets fortsatta arbete i dessa frågor.

Under 2012 har trafikkontoret testat dammbindning och städning, två av de åtgärder som förordas i remissvaret, på Hornsgatan och Sveavägen. Dammbindning i kombination med dubbäcksförbudet och gynnsamt väder har inneburit att miljökvalitetsnormerna för PM10 klarats på Hornsgatan för första gången sedan mätningarna började i slutet på 90-talet. För att normen ska klaras också ett år med mindre gynnsamt väder behöver dock dubbdäcksandelen minska ytterligare. Också på Sveavägen och Folkungagatan klaras normerna medan de överskrids på Norrlandsgatan, troligen beroende av en byggecontainer.

Trafikkontoret vill lyfta fram att mätningar under 2012 visar att en lägre dubbdäcksandel i staden i kombination med i första hand dammbindning har potential att långsiktigt minska problemet med höga PM10-halter på stadens gator. Detta bekräftar att den riktning på arbetet som kontoret föreslår, med dubbdäcksavgift i kombination med lämpliga driftsåtgärder, är rätt väg för att förbättra luften i Stockholm.

Det har dessutom inkommit två skrivelser som berör dubbdäck och/eller luftkvalitet; ”Skatt på dubbdäck” och ”Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften”. Dessa besvaras också i tjänsteutlåtandet.

Bakgrund

Trafikkontoret har under 2000-talet arbetat med att undersöka hur andelen dubbdäck kan begränsas i Stockholm för att uppfylla luftkvalitetsnormen för PM10. Den lösning kontoret förordar är att införa ett avgiftssystem för att reglera dubbdäcksanvändningen. Denna samt andra åtgärder trafikkontoret tycker är lämpliga för att förbättra Stockholmsluften återfinns i det gemensamma remissvar kontoret, SLK och miljöförvaltningen skrev som svar på länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för luft, se bilaga 1. Införandet av dubbdäcksavgifter kräver en lagändring och staden har tillsammans med Trafikverket därför tillskrivit regeringen i ärendet.

Under 2012 har trafikkontoret testat regelbunden dammbindning och städning, två av de åtgärder som förordas i remissvaret, på Hornsgatan och Sveavägen. Som ett resultat av trafikkontorets arbete har halterna av PM10 varit lägre än någonsin på dessa två gator. Dammbindning, mer än städning, har bidragit till de lägre halterna. På Hornsgatan har dammbindningen i kombination med dubbdäcksförbudet och gynnsamt väder inneburit att miljökvalitetsnormerna för PM10 klarats för första gången sedan mätningarna började i slutet på 90-talet. För att normen ska klaras också ett år med mindre gynnsamt väder behöver dock dubbandelen minska ytterligare. Dammbindning har prövats tidigare, innan förbudet infördes på Hornsgatan. De testen visade att dammbindning är otillräcklig om inte dubbandelen samtidigt begränsas.

Årets mätningar visar att normerna för PM10 klaras även på Sveavägen och Folkungagatan medan de överskrids på Norrlandsgatan. Enligt SLB-analys klaras inte normen på Norrlandsgatan p g a att en byggcontainer (där det slängs byggmaterial som dammar) bidragit med ca 8 dygnsöverskridanden under hösten. På Folkungagatan och Norrlandsgatan har varken städning eller dammbindning utförts. Dubbdäcksförbudet på Hornsgatan tillsammans med gynnsamt väder är de faktorer som hållit nere halterna på dessa gator 2012.

Under åren som kontoret arbetat med luftkvalitetsfrågan och begränsningar av dubbdäcksanvändningen har kontoret fått flera olika uppdrag som berör just detta. Dessa listas nedan:

Från nämnden 2010-05-18

Tjut: *”Utvärdering av dubbdäcksförbud på Hornsgatan. Konsekvenser och resultat”*

Uppdrag: Trafik- och renhållningsnämnden uppdrar åt kontoret att utveckla en långsiktig strategi för reglering av dubbdäck i innerstaden.

Från nämnden 2011-11-24

Tjut: ”*Utformning av miljözon för dubbdäck. Svar på uppdrag i skrivelse från Ulla Hamilton (M), Mark Klamberg (FP), Jonas Naddebo (C) den 25 augusti 2011. Samt svar på skrivelse om utökat dubbdäcksförbud från Emilia Hagberg m.fl. (MP)*”

Uppdrag: (2) Nämnden ger kontoret i uppdrag att inför vintersäsongen 2012/2013 återkomma med förslag till dubbdäcksförbud på ytterligare någon eller några innerstadsgator. **(3)** Nämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utreda införandet av områdesförbud.

Det har dessutom inkommit två skrivelser som berör dubbdäck eller luftkvalitet:

1. Skatt på dubbdäck
2. Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften

Skrivelserna presenteras kort nedan men är också bifogade.

1. Skatt på dubbdäck (bilaga 2)

Malte Sigemalm (S) skriver om att dubbdäcksskatt kan vara att föredra framför ett dubbdäcksförbud. Han hänvisar också till en studieresa trafikkontoret gjorde till Oslo för att studera deras dubbavgiftssystem. Sigemalm vill att kontoret redovisar olika alternativ för att reglera dubbdäcksanvändandet, framförallt då dubbdäcksskatt.

2. Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften (bilaga 3)

Kajsa Stenfelt och Tobias Johansson (V) tar upp att luftkvalitetsnormerna överskrids dagligen i Stockholm. De föreslår därför att displayer som visar luftkvaliteten ska placeras på strategiska platser i staden. På så sätt åskådliggörs problemet för invånarna och förhoppningen är att acceptansen då ökar för de åtgärder som staden måste vidta för att förbättra luftkvaliteten.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret driver aktivt frågan att införa dubbdäcksavgifter och kontorets arbete med att uppfylla miljökvalitetsnormerna för PM10 ska följa det gemensamma remissvar kontoret, SLK och miljöförvaltningen skrev som svar på Länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för luft. Som en följd av detta anser kontoret att de tidigare uppdragen blivit inaktuella eller är fullgjorda.

Trafikkontoret vill också lyfta fram att mätningar under 2012 visar att en lägre dubbdäcksandel i staden i kombination med i första hand dammbindning har potential att långsiktigt minska problemet med höga PM10-halter på stadens gator. Detta bekräftar att den riktning på arbetet som kontoret föreslår, med dubbdäcksavgift i kombination med lämpliga driftsåtgärder, är rätt väg för att förbättra luften i Stockholm.

Nedan följer kontorets synpunkter på skrivelserna;

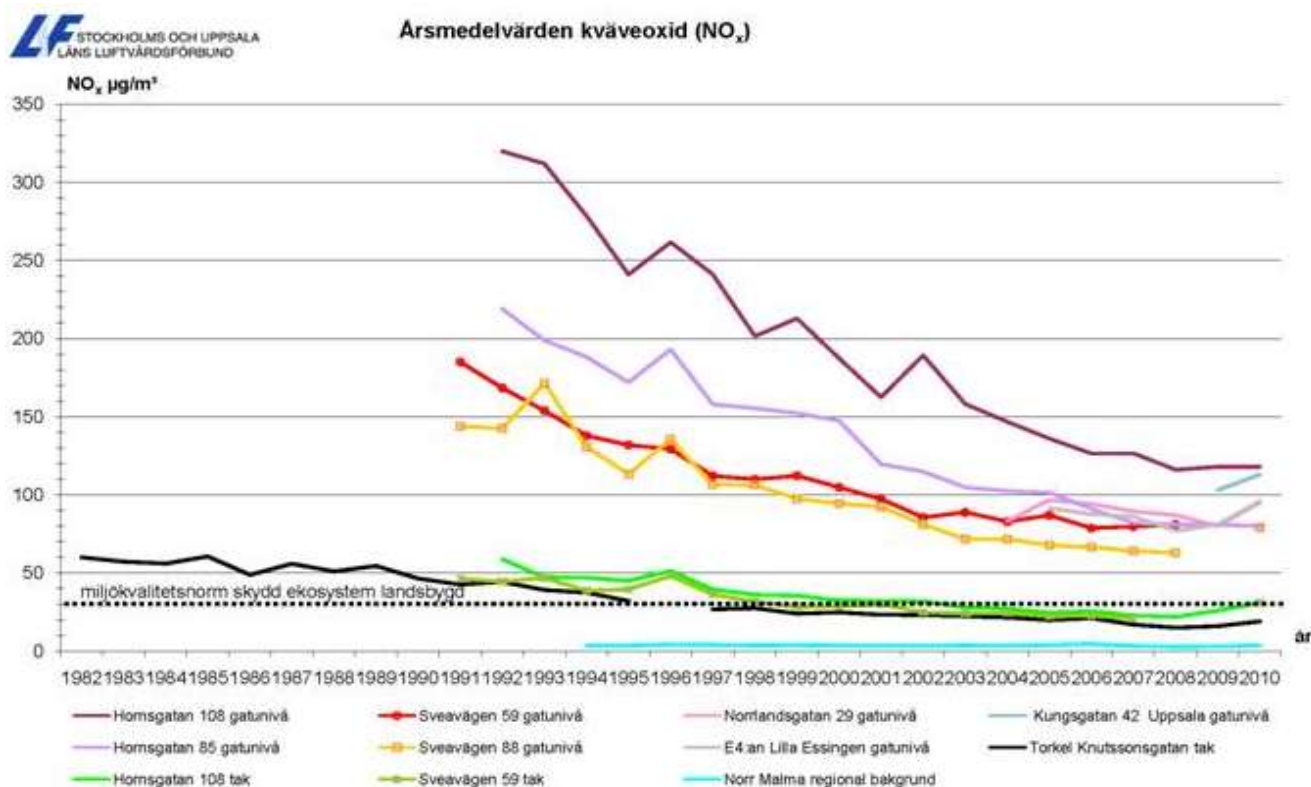
1. Skatt på dubbdäck

Trafikkontoret instämmer i att dubbdäcksskatt eller avgifter kan vara att föredra framför förbud. Staden driver att ett avgiftssystem ska införas. Om avgiften utformas som en skatt eller avgift beror på juridiska aspekter som staden inte råar över. Införandet av dubbdäcksavgifter/dubbdäcksskatter kräver en lagändring och staden har tillsammans med Trafikverket därför tillskrivit regeringen i ärendet. Mer om kontorets åsikter om dubbdäcksreglering återfinns i det gemensamma remissvar kontoret, SLK och miljöförvaltningen skrev som svar på Länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för luft, se bilaga 1.

2. Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften

Trafikkontoret instämmer i att åtgärder behövs för att förbättra Stockholmsluften. Kontoret arbetar med att göra Stockholmsbilisterna mer medvetna om hur deras val av färdmedel och däck påverkar luftkvaliteten. Kontoret är emellertid tveksamt till att displayer i stadsmiljön som visar luftkvaliteten skulle få önskad effekt. Trafikkontoret anser att det finns bättre sätt att få människor att ändra beteende och öka acceptansen för de åtgärder staden genomför för att förbättra luftkvaliteten. Ett bra exempel är kontorets kampanj ”Dra in klorna”.

Trafikkontoret vill samtidigt poängtera att även om vi ännu inte uppfyller miljökvalitetsnormerna, och självklart ska jobba för att göra det så snart så möjligt, är dagens luft betydligt bättre än luften var för 20 år sedan. Stockholm har problem på ett 40-tal av ca 3 600 gator och trenden över de senaste 20 åren har varit positiv. Ett exempel är utvecklingen av halterna kväveoxid, se figur 1 nästa sida. Kontoret vill även understryka att data om Stockholmsluften ska finnas tillgänglig, som idag, på stadens hemsida. Detta ansvarar dock miljöförvaltningen för.

Figur 1: Årsmedelvärden kväveoxid.

Trafikkontorets förslag

Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på följande skrivelser: ” Skatt på dubbdäck” från Malte Sigemalm (S), ”Åskådliggör luftkvaliteten i Stockholmsluften” från Kajsa Stenfelt och Tobias Johansson (V) samt godkänner det fortsatta arbetet sker i enlighet med kontorets remissvar på åtgärdsprogrammet för luft. Därmed anses tidigare uppdrag som berör dubbdäck och luftkvalitet inaktuella. Ärendet översänds för kännedom till miljö- och hälsoskydds-nämnden.

Slut